

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ, ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ
ТА ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКОВОГО
СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

УДК 343.9

DOI: 10.32782/2078-3566/2025-5-23

Олександр ГАНЖА ©
доктор юридичних наук
(Дніпровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМ
ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ
ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ
КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ
У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ

У статті досліджено сучасний стан наукового розроблення проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії кримінальним правопорушенням у сфері оподаткування. Метою статті було встановлення наявних на сьогодні наукових здобутків з питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії кримінальним правопорушенням у сфері оподаткування та висвітлення тих аспектів, що залишилися поза межами досліджень і потребують вирішення. За результатами дослідження зроблено висновок, що вирішення проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у сфері протидії податковим злочинам зумовлює необхідність дослідження аспектів, які до цього часу не отримали належного наукового опрацювання, зокрема: організаційно-правове забезпечення взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії злочинам у сфері оподаткування; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час виявлення злочинів у сфері оподаткування; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час документування злочинів у сфері оподаткування; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час реалізації матеріалів оперативної розробки по злочинах у сфері оподаткування; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні злочинів у сфері оподаткування; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні злочинів у сфері оподаткування.

Ключові слова: наукова розробленість, взаємодія, органи досудового розслідування, оперативні підрозділи, кримінальні правопорушення, сфера оподаткування.

Постановка проблеми. Сфера оподаткування є одним із ключових елементів фінансової системи держави, адже забезпечує стабільність бюджетних надходжень, виконання соціально-економічних функцій та формування фінансової безпеки. Водночас саме податкова система залишається одним із найбільш уразливих об'єктів протиправних посягань. Значна частина економічної злочинності спрямована на ухилення від сплати податків, незаконне зменшення податкових зобов'язань або фіктивне отримання бюджетних коштів. Масштаби таких діянь призводять до суттєвих втрат державного бюджету, формування тіньових фінансових потоків і загального зниження довіри до державних інститутів [1, с. 173].

Вирішальне значення у виконанні завдань кримінального судочинства має комплексне використання всіх дієвих сил і засобів для розкриття та ефективного

розслідування кримінальних правопорушень, що потребує тісної взаємодії слідчого з оперативними підрозділами під час протидії кримінальним правопорушенням [2, с. 217].

Процес ознайомлення із багажем знань і висновків, накопичених попередніми дослідниками, є першим і необхідним етапом на шляху до самостійного дослідження. Неможливо навчитися аналізувати явище, отримувати і зіставляти нові дані, не оволодівши методологічною базою, виробленою тими, хто стояв біля її витоків. Більше того, контекст нової пізнавальної ситуації, що виникла після прийняття нового КПК України, фактично надав імперативності такому шляху здійснення наукового пошуку [3, с. 12-13].

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. В Україні на рівні дисертаційних досліджень окремими питаннями протидії злочинам у сфері оподаткування, займалися П. В. Цимбал «Податкові злочини: виявлення, розкриття, розслідування» (2010 р.), Є. В. Коваленко «Оперативне документування злочинів у сфері відшкодування податку на додану вартість» (2010 р.), О. В. Копіца «Виявлення та особливості розслідування злочинів, пов'язаних із незаконним відшкодуванням податку на додану вартість» (2007 р.), Г. О. Лісовий «Оперативно-розшукове забезпечення податкової безпеки держави (за матеріалами діяльності органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства)» (2017 р.), М. С. Мазуренко «Оперативний пошук ознак вчинення податкових злочинів» (2011 р.), В. М. Малий «Оперативно-розшукова діагностика податкових злочинів» (2017 р.), Р. П. Марчук «Використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів, пов'язаних з ухиленням від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів» (2004 р.), В. В. Нечай «Проведення негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування податкових злочинів, що вчинюються організованими групами» (2018 р.), В. П. Поїзд «Оперативний пошук ознак податкових злочинів, що вчиняються із використанням високих інформаційних технологій (за матеріалами діяльності податкової міліції)» (2014 р.), Є. П. Приндак «Організація і тактика розкриття ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) підрозділами податкової міліції» (2012 р.), О. О. Савченко «Організаційні і тактичні основи діяльності спеціальних підрозділів по виявленню та розкриттю злочинів, пов'язаних з ухиленням від сплати податків» (1999 р.), Л. П. Скалозуб «Правові та організаційно-тактичні засади протидії підрозділами ДСБЕЗ МВС України незаконному відшкодуванню податку на додану вартість» (2009 р.), В. В. Тацієнко «Основи виявлення та розслідування податкових злочинів, учинених у сфері будівельної діяльності» (2012 р.) та інші.

Водночас слід констатувати, що зазначені науковці переважно зосереджувалися на дослідженні проблем протидії кримінальним правопорушенням у сфері оподаткування, залишаючи поза увагою питання взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у цьому процесі.

Враховуючи викладене, ми поставили за мету дослідити сучасний стан наукової розробки проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії кримінальним правопорушенням у сфері оподаткування, спираючись на наукові здобутки попередників та висвітлення тих аспектів, що залишилися поза межами досліджень і потребують вирішення.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових доробок авторів показав, що на сьогодні окремі проблемні питання оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням у сфері оподаткування були предметом досліджень 1 докторської дисертації та 12 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук [4].

На рівні докторських дисертацій окремі проблеми протидії кримінальним правопорушенням у сфері оподаткування досліджував П. Цимбал. У процесі дослідження на тему «Податкові злочини: виявлення, розкриття, розслідування» автор в межах окремого розділу розглянув проблемні питання взаємодії податкової міліції зі слідчими та оперативними підрозділами інших правоохоронних органів. Зокрема, за результатами дослідження автором встановлено, що найбільш ефективна профілактична діяльність податкових злочинів забезпечується у взаємодії слідчого та оперативного працівника, у зв'язку з чим вносяться рекомендації стосовно форм цієї взаємодії на різних стадіях попередження податкових злочинів. Крім того, враховуючи, що в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» та Кримінально-процесуальному кодексі не визначено роль і місце взаємодії взагалі, автором пропонується доповнити їх відповідними нормами [5].

Звісно, результати дослідження автора повинні лягти в основу розробки методики взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії кримінальним правопорушенням у сфері оподаткування. Однак слід зазначити, що значна кількість пропозицій автора будувалась на нормах, які діяли до прийняття Кримінального процесуального кодексу України, а тому потребує певного доопрацювання. Також слід зазначити, що в структурі правоохоронних органів з'явився новий правоохоронний орган, діяльність якого спрямована на виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері оподаткування, зокрема Бюро економічної безпеки України, що вказує на необхідність опрацювання відповідного закону, а також відомчих та міжвідомчих нормативних актів.

Одним із перших досліджень, присвячених окремим питанням протидії злочинам та правопорушенням у сфері оподаткування, стало дослідження О. О. Савченка на тему «Організаційні і тактичні основи діяльності спеціальних підрозділів по виявленню та розкриттю злочинів, пов'язаних з ухиленням від сплати податків» [6]. За результатами дослідження автором було запропоновано розробити дієвий механізм взаємодії оперативних підрозділів між собою та іншими правоохоронними і контролюючими органами. Однак, як і у попередньому дослідженні, пропозиції автора будувались на нормах, які діяли до прийняття Кримінального процесуального кодексу України та створення Бюро економічної безпеки України, а тому потребує певного доопрацювання.

Наступним дослідженням стала робота Р. Марчука на тему «Використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів, пов'язаних з ухиленням від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів» [7]. Аналіз вказаної роботи показав, що автор не досліджував питання взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії злочинам у сфері оподаткування.

У 2007 році О. Копіца завершив дослідження на тему «Виявлення та особливості розслідування злочинів, пов'язаних із незаконним відшкодуванням податку на додану вартість». У межах проведеного дослідження автор вивчав питання взаємодії слідчого та оперативних працівників при виявленні і розслідуванні злочинів, пов'язаних із незаконним відшкодуванням податку на додану вартість. За результатами дослідження автор дійшов висновку, що складність вирішення завдань при виявленні і розслідуванні злочинів, пов'язаних із незаконним відшкодуванням податку на додану вартість, погребує організаційного поєднання оперативно-розшукових заходів і процесуальних дій, що реалізується через взаємодію слідчого з оперативними працівниками. Автором виділяються такі напрями взаємодії: спільна робота оперативного працівника і слідчого при заведенні оперативно-розшукових справ щодо осіб, які вчиняють злочини; спільний аналіз первинного матеріалу про злочин у стадії порушення кримінальної справи; спільна робота щодо подолання (запобігання) протидії розслідуванню; спільна робота із забезпечення відшкодування заподіяної злочином матеріальної шкоди і можливої конфіскації майна [8].

Слід зазначити, що надані у роботі висновки, у своїй більшості, не відповідають умовам сьогодення. По-перше, на сьогодні, оперативно-розшукові справи заводяться виключно за інформацією про підготовку до вчинення кримінального правопорушення. По-друге, зараз відсутній етап порушення кримінального провадження, як було до Кримінального процесуального кодексу України. Тому вказані аспекти потребують перегляду та додаткового дослідження.

Л. Скалозуб у 2009 році закінчив підготовку свого дослідження на тему «Правові та організаційно-тактичні засади протидії підрозділами ДСБЕЗ МВС України незаконному відшкодуванню податку на додану вартість». У роботі автором було розглянуто питання взаємодії підрозділів ДСБЕЗ з іншими суб'єктами протидії незаконному відшкодуванню податку на додану вартість. За результатами дослідження автор пропонує здійснити оптимізацію за такими напрямами: повернення до системи МВС України підрозділів податкової міліції Державної податкової адміністрації України; створення у структурі МВС України фінансової міліції, до складу якої мають увійти підрозділи ДСБЕЗ та податкової міліції [9]. Слід зазначити, що запропоновані автором зміни, зі створенням Бюро економічної безпеки України, втратили свою актуальність.

Аналіз дослідження Є. В. Коваленка на тему «Оперативне документування злочинів у сфері відшкодування податку на додану вартість» [10] показав, що автор не вивчав питання взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії злочинам у сфері оподаткування.

М. С. Мазуренко у своєму дослідженні на тему «Оперативний пошук ознак вчинення податкових злочинів» досліджував питання взаємодії оперативних підрозділів податкової міліції між собою та іншими правоохоронними і контролюючими органами з метою виявлення осіб і фактів, що становлять оперативний інтерес [11]. Однак слід зазначити, що значна кількість пропозицій автора будувалась на нормах, які діяли до прийняття Кримінального процесуального кодексу України, а тому потребує певного доопрацювання. Також слід зазначити, що в структурі правоохоронних органів з'явився новий правоохоронний орган, діяльність якого спрямована на виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері оподаткування, зокрема Бюро економічної безпеки України, що вказує на необхідність опрацювання відповідного закону, а також відомчих та міжвідомчих нормативних актів.

У 2012 році було завершено підготовку одразу двох досліджень з окремих проблемних питань протидії злочинам у сфері оподаткування. Першим дослідженням стало дослідження Є. П. Приндака на тему «Організація і тактика розкриття ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) підрозділами податкової міліції». У роботі автором доведено, що шляхами вдосконалення внутрішньої взаємодії підрозділів податкової міліції під час розкриття ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) є: під час здійснення обміну інформацією між підрозділами ПМ на міжрегіональному рівні слід обов'язково інформувати відповідні підрозділи про переміщення підприємств, підозрюваних в ухиленні від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, особливо тих із них, яких не було викрито, про їх зв'язки, важливі зміни у оперативній обстановці (зростання ухилень від сплати податків за певними схемами тощо). Термін такого інформування не повинен перевищувати 24 години [12]. Слід зазначити, що запропоновані автором зміни, зі створенням Бюро економічної безпеки України, втратили свою актуальність.

Також у цьому році було завершено дослідження В. Тацієнка на тему «Основи виявлення та розслідування податкових злочинів, учинених у сфері будівельної діяльності». У роботі автор вивчав питання взаємодії правоохоронних органів при виявленні та розслідуванні податкових злочинів, учинених у сфері будівельної діяльності. Зокрема, автором було визначено форми й види взаємодії оперативних та слідчих апаратів у процесі виявлення та розслідування податкових злочинів, учинених у сфері будівельної діяльності [13]. Слід зазначити, що зроблені автором висновки потребують додаткового опрацювання з метою врахування особливостей діяльності Бюро економічної безпеки України.

Першим дослідженням, присвяченим окремим проблемним питанням протидії злочинам у сфері оподаткування, після прийняття Кримінального процесуального кодексу України, стало дослідження В. Поїзда на тему «Оперативний пошук ознак податкових злочинів, що вчиняються із використанням високих інформаційних технологій (за матеріалами діяльності податкової міліції)» [14]. Однак аналіз вказаного дослідження показав, що автор не досліджував питання взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії злочинам у сфері оподаткування.

У 2017 році Г. О. Лісовий завершив своє дослідження на тему «Оперативно-розшукове забезпечення податкової безпеки держави (за матеріалами діяльності органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства)» [15]. Однак автор також не досліджував питання взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії злочинам у сфері оподаткування.

Наступним з даної проблематики стало дослідження В. М. Малого на тему «Оперативно-розшукова діагностика податкових злочинів» [16]. Однак у ньому також не досліджувались питання взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії злочинам у сфері оподаткування.

Останнім дослідженням, присвяченим окремим проблемним питанням протидії злочинам у сфері оподаткування, стало дослідження В. В. Нечая на тему «Проведення негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування податкових злочинів, що вчинюються організованими групами». У роботі автор вивчав питання розстановки сил та їх взаємодії в процесі проведення негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування податкових злочинів, що вчинюються організованими групами [17]. Слід зазначити, що зроблені автором висновки потребують додаткового опрацювання з метою врахування особливостей діяльності Бюро економічної безпеки України.

Дослідження наукового доробку зазначених авторів свідчить про те, що їхні напрацювання можуть слугувати підґрунтям для подальшого вивчення проблем взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у процесі протидії злочинам у сфері оподаткування, проте вони не забезпечують розв'язання актуальних на сьогодні питань цієї діяльності.

Висновки. З огляду на викладене, вирішення проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у сфері протидії податковим злочинам зумовлює необхідність дослідження аспектів, які до цього часу не отримали належного наукового опрацювання, зокрема:

- організаційно-правове забезпечення взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії злочинам у сфері оподаткування;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час виявлення злочинів у сфері оподаткування;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час документування злочинів у сфері оподаткування;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час реалізації матеріалів оперативної розробки по злочинах у сфері оподаткування;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні злочинів у сфері оподаткування;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні злочинів у сфері оподаткування.

На нашу думку, реалізація зазначеного сприятиме підвищенню ефективності діяльності органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у сфері протидії злочинам.

Список використаних джерел

1. Мороз Ю. А. Поняття та класифікація кримінальних правопорушень у сфері оподаткування. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, 2025. Серія ПРАВО. Вип. 92: частина 4. С. 172-178. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.4.23>.
2. Яковлев О. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами під час проведення слідчих (розшукових) дій. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. №1. С. 217–224.
3. Савенко С. А. Оперативно-розшукове забезпечення судового провадження: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2014. 219 с.
4. Дараган В. В. Антологія наукового забезпечення оперативно-розшукової діяльності: (проблеми теорії і практики оперативно-розшукової протидії злочинам у бюджетній сфері та сфері оподаткування) : монограф. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. Том II. Ч. 2. 368 с.
5. Цимбал П.В. Податкові злочини: виявлення, розкриття, розслідування : автореф. дис. ... д.ю.н. : 12.00.09. Одеса : ОДУВС, 2010. 39 с.
6. Савченко О. О. Організаційні і тактичні основи діяльності спеціальних підрозділів по виявленню та розкриттю злочинів, пов'язаних з ухиленням від сплати податків : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 21.07.04. Київ : НАВСУ, 1999. 15 с.
7. Марчук Р. П. Використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів, пов'язаних з ухиленням від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ : НАВСУ, 2004. 17 с.
8. Копіца О. В. Виявлення та особливості розслідування злочинів, пов'язаних із незаконним відшкодуванням податку на додану вартість : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса : ОЮІ НУВС, 2007. 18 с.
9. Скалосуб Л. П. Правові та організаційно-тактичні засади протидії підрозділами ДСБЕЗ МВС України незаконному відшкодуванню податку на додану вартість : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 21.07.04. Київ : КНУВС, 2009. 20 с.
10. Коваленко Є. В. Оперативне документування злочинів у сфері відшкодування податку на додану вартість : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ : КНУВС, 2010. 20 с.
11. Мазуренко М. С. Оперативний пошук ознак вчинення податкових злочинів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса : ОДУВС, 2011. 21 с.
12. Приндак Є. П. Організація і тактика розкриття ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) підрозділами податкової міліції : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів : ЛьвДУВС, 2012. 20 с.

13. Тацієнко В. В. Основи виявлення та розслідування податкових злочинів, учинених у сфері будівельної діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів : ЛьвДУВС, 2012. 19 с.
14. Поїзд В. П. Оперативний пошук ознак податкових злочинів, що вчиняються із використанням високих інформаційних технологій (за матеріалами діяльності податкової міліції) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2014. 20 с.
15. Лісовий Г. О. Оперативно-розшукове забезпечення податкової безпеки держави (за матеріалами діяльності органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2017. 20 с.
16. Малий В. М. Оперативно-розшукова діагностика податкових злочинів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2017. 20 с.
17. Нечай В. В. Проведення негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування податкових злочинів, що вчинюються організованими групами : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2018. 20 с.

References

1. Moroz, Yu. A. (2025) Poniattia ta klasyfikatsiia kryminalnykh pravoporushen u sferi opodatkuvannia [Concept and classification of criminal offenses in the field of taxation]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu. Seriya PRAVO*. Issue 92: part 4, pp. 172-178. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.4.23>. [in Ukr.].
2. Iakovliev, O. (2014) Vzaiemodiia slidchoho z operatyvnymy pidrozdilamy pid chas provedennia slidchykh (rozshukovykh) dii [Interaction of the investigator with operational units during investigative (search) actions]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy*. №1, pp. 217–224. [in Ukr.].
3. Savenko, S. A. (2014) Operatyvno-rozshukove zabezpechennia sudovoho provadzhenia [Operational and investigative support of judicial proceedings]: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv: KhNUVS. 219 p. [in Ukr.].
4. Darahan, V. V. (2021) Antolohiia naukovooho zabezpechennia operatyvno-rozshukovoi diialnosti: (problemy teorii i praktyky operatyvno-rozshukovoi protydii zlochynam u biudzhetnii sferi ta sferi opodatkuvannia) [Anthology of scientific support for operational and investigative activities: (problems of theory and practice of operational and investigative counteraction to crimes in the budgetary and taxation spheres)]: monohraf. Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav. Tom II. Ch. 2. 368 p. [in Ukr.].
5. Tsybal, P. V. (2010) Podatkovi zlochynty: vyavlennia, rozkryttia, rozsliduvannia [Tax crimes: detection, disclosure, investigation]: Avtoref. dys. ... d.yu.n.: 12.00.09. Odesa: ODUVS. 39 p. [in Ukr.].
6. Savchenko, O. O. (1999) Orhanizatsiini i taktychni osnovy diialnosti spetsialnykh pidrozdiliv po vyavlenniu ta rozkryttiu zlochyniv, poviazanykh z ukhylenniam vid splaty podatkov [Organizational and tactical foundations of the activities of special units to detect and solve crimes related to tax evasion]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 21.07.04. Kyiv: NAVSU. 15 s. [in Ukr.].
7. Marchuk, R. P. (2004) Vykorystannia spetsialnykh znan pry rozsliduvanni zlochyniv, poviazanykh z ukhylenniam vid splaty podatkov, zboriv ta inshykh oboviazkovykh platezhiv [Using specialized knowledge in investigating crimes related to evasion of taxes, fees and other mandatory payments]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyiv: NAVSU. 17 p. [in Ukr.].
8. Kopitsa, O. V. (2007) Vyavlennia ta osoblyvosti rozsliduvannia zlochyniv, poviazanykh iz nezakonnym vidshkoduvanniam podatku na dodanu vartist [Detection and investigation features of crimes related to illegal refund of value added tax]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Odesa: OIU NUVS. 18 p. [in Ukr.].
9. Skalozub, L. P. (2009) Pravovi ta orhanizatsiino-taktychni zasady protydii pidrozdilamy DSBEZ MVS Ukrainy nezakonnomu vidshkoduvanniu podatku na dodanu vartist [Legal and organizational and tactical principles of counteraction by the DSBEZ units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine to illegal reimbursement of value added tax]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 21.07.04. Kyiv: KNUVS. 20 p. [in Ukr.].
10. Kovalenko, Ye. V. (2010) Operatyvne dokumentuvannia zlochyniv u sferi vidshkoduvannia podatku na dodanu vartist [Prompt documentation of crimes in the field of value added tax refunds]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyiv: KNUVS. 20 p. [in Ukr.].
11. Mazurenko, M. S. (2011) Operatyvnyi poshuk oznak vchynennia podatkovykh zlochyniv [Operational search for signs of tax crimes]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Odesa: ODUVS. 21 p. [in Ukr.].
12. Pryndak, Ye. P. (2012) Orhanizatsiia i taktyka rozkryttia ukhylennia vid splaty podatkov, zboriv (oboviazkovykh platezhiv) pidrozdilamy podatkovoi militsii [Organization and tactics of revealing tax evasion, fees (mandatory payments) by tax police units]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Lviv: LvDUVS. 20 p. [in Ukr.].
13. Tatsienko, V. V. (2012) Osnovy vyavlennia ta rozsliduvannia podatkovykh zlochyniv, uchynenykh u sferi budivelnoi diialnosti [Fundamentals of detecting and investigating tax crimes committed in the construction sector]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Lviv: LvDUVS. 19 p.

[in Ukr.].

14. Poizd, V. P. (2014) Operatyvnyi poshuk oznak podatkovykh zlochyniv, shcho vchyniautsia iz vykorystanniam vysokykh informatsiinykh tekhnolohii (za materialamy diialnosti podatkovoi militsii) [Operational search for signs of tax crimes committed using high information technologies (based on materials from tax police activities)]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv: KhNUVS. 20 p. [in Ukr.].

15. Lisovyi, H. O. (2017) Operatyvno-rozshukove zabezpechennia podatkovoi bezpeky derzhavy (za materialamy diialnosti orhanu, shcho zdiisniuie kontrol za doderzhanniam podatkovoho zakonodavstva) [Operational and investigative support for the tax security of the state (based on the materials of the body that monitors compliance with tax legislation)]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv: KhNUVS. 20 p. [in Ukr.].

16. Maliy, V. M. (2017) Operatyvno-rozshukova diahnozyka podatkovykh zlochyniv [Operational and investigative diagnostics of tax crimes]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv: KhNUVS. 20 p. [in Ukr.].

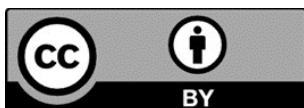
17. Nechai, V. V. (2018) Provedennia nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii pid chas rozsliduvannia podatkovykh zlochyniv, shcho vchyniuutsia orhanizovanymy hrupamy [Conducting covert investigative (search) actions during the investigation of tax crimes committed by organized groups]: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv: KhNUVS. 20 p. [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksandr Hanzha. State of scientific development of problems of interaction between pre-judicial investigation bodies and operational units during the combat of criminal offenses in the sphere of taxation. The article examines the current state of scientific development of problematic issues of interaction between pre-trial investigation bodies and operational units when combating criminal offenses in the field of taxation. The aim of the article was to establish the current scientific achievements on the issues of interaction between pre-trial investigation bodies and operational units when combating criminal offenses in the field of taxation and to highlight those aspects that remain outside the scope of research and need to be addressed.

The results of the study concluded that resolving problematic issues of interaction between pre-trial investigation bodies and operational units in the field of combating tax crimes necessitates the study of aspects that have not received proper scientific treatment to date, in particular: organizational and legal support for the interaction between pre-trial investigation bodies and operational units when combating crimes in the field of taxation; interaction between pre-trial investigation bodies and operational units when detecting crimes in the field of taxation; interaction between pre-trial investigation bodies and operational units when documenting crimes in the field of taxation; interaction between pre-trial investigation bodies and operational units when implementing materials of operational development on crimes in the field of taxation; interaction between pre-trial investigation bodies and operational units when conducting investigative (search) actions when investigating crimes in the field of taxation; interaction between pre-trial investigation bodies and operational units when conducting covert investigative (search) actions when investigating crimes in the field of taxation.

Key words: *scientific development, interaction, pre-trial investigation bodies, operational units, criminal offenses, taxation.*

Надійшла до редакції: 03.12.2025

Прийнято до друку після рецензування: 12.12.2025

Опубліковано: 31.12.2025